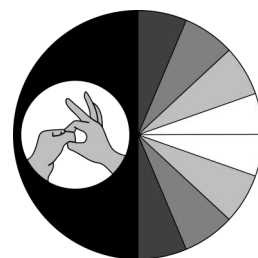

SYNHØR BLADET

LSHDB

Landsforbundet for Kombinert
Syns- og Hørselshemmede / Døvblinde

33 ÅRGANG

#2 2024

SynHør bladet er LSHDB sitt medlemsmagasin og blir utgitt seks ganger i året i trykt form, som punktskrift, på CD og er tilgjengelig på nett på www.lshdb.no

Ridderrennet på Beitostølen

Tur til Munch museet

Hilsen til en inspirerende jublant

MEDLEMSSKAP

MELD DEG INN I LSHDB

Www.lshdb.no
eller
Kontakt kontor@lshdb.no

KONTAKT OSS

Landsforbundet for kombinert syns- og
hørselshemmede / døvblinde

Epost: kontor@lshdb.no
Nettside: www.lshdb.no
TLF: 22 41 34 24
Mobil: 95 94 93 57

BESØK OSS

ADRESSE:
Skippergata 33
0154 Oslo

DAGLIG LEDER:
Karin Andvig

ÅPNINGSTIDER:

Kontoret er åpent annenhver onsdag, og
hver torsdag og fredag.
Kontoret ligger i 5. etasje.

BLADET

TILGANG:

Kontakt kontor@lshdb.no for å få tilgang på
bladet i punkt, ren tekstfil eller på CD.

TRYKK:

Rycon AS
Opplag 280

REDAKTØR:

Kaisa Markhus
Tlf: 97151746
E-post: kaisa@lshdb.no

FORSIDEBILDE:

Utsikt utover Grøtffjord, Kvaløya, Troms.
Små hus og naust ligger på rekke ved en
hvit strand, med blått hav og et snødekt fjell
i horisonten. Ved stranda går det bratt opp i
lavere fjellvegger. Tatt av: Kaisa Markhus

STYRET

LEDER

Åshild Johansen
Tlf: 402 34 452
E-post: aashild.lovise@ebnett.no

NESTLEDER

Kari Kristine Engan
Tlf: 413 34 244
E-post: ka-k-eng@online.no

STYREMEDLEM

Sissel H. Markhus
Tlf: 934 96 277

E-post: sism@online.no

STYREMEDLEM

Marius Aasand Larsen
Tlf: 406 35 621
E-post: ml1004@icloud.com

STYREMEDLEM

Ståle Hatlelid
E-post: staalehk@hotmail.com

1. VARAMEDLEM Ann Kristin Staberg

2. VARAMEDLEM Dennis Thomassen

Innhold

Redaktøren	4
Styrets Hjørne	5-6
Invitasjon til LSHDB sitt sommertreff	7
Besøk til Munch museet	8-10
Feiring av en 50-års jubilar og en inspirerende atlet	11-13
Ridderuken på Beitostølen	14-15
Ressurskontorets informasjonsspalte	16-17
Årsberetninger	18
Tips til våre lesere	19
Oppdatering fra styrets arbeid	20-21
Til Neste Gang	22

TIPSET:

Neste filmsnutt fra prosjektet «intet sett, intet hørt» ligger nå ute.
Det er Kari K. Engan som er intervjuet i denne runden.

Se filmsnutten på:
https://www.youtube.com/watch?v=jhrfB1x3z-0&ab_channel=tegnTV

Redaktøren

Kjære leser av SynHør bladet!

Jeg håper at du akkurat nå sitter å nyter vårsola og at været blir varmere og dagene lysere. I tillegg håper jeg at du ikke er plaget med pollenallergi, slik jeg er. Det er mange allergikere som dessverre ikke kan si at våren er den beste årstiden på tross av alt det fine i denne sesongen. Selv har jeg flyktet nordover hvor våren kommer litt seinere, og må derfor bare beklage til dere at denne utgaven kom litt forsinket i trykken.

Om du er som meg, som lengter tilbake til vinteren, kan du i denne utgaven av SynHør bladet la deg inspirere av lesingen om vinteraktiviteter og sosialt samhold på Ridderuka på Beitostølen.

Om du heller er av den typen som elsker våren, kan du la deg inspirere av den flotte utsikten fra Munch museet som ett av våre lokallag forteller om fra deres tur dit. Eller kanskje er du aller helst en

sommerperson, og venter i spenning til sommertreffet til LSHDB skal avholdes. I år blir det i Fredrikstad, en skikkelig koselig sommerby!

Våren er i alle fall den årstiden som byr på noe for de fleste, både de som ikke har fått helt nok av skiturer, og de som er mer enn klare for å ta på seg joggesko og t-skjorte.

Husk å send inn artikler, diskusjoner, fortellinger, bekymringer, initiativer, bilder, dikt, oppdateringer, ønsker, tips om ting som skjer eller personer som jeg bør kontakte, til neste utgave av SynHør bladet, så får vi mye god inspirasjon gjennom sommeren imens vi venter på høsten også!

God lesing!

Vennlig hilsen
KAISA MARKHUS | kaisa@lshdb.no

STYRETS HJØRNE

Av Ståle Hatlelid

Beskrivelse av bildet:

Jeg er på skitur på Hardangervidda med kona, og våre to eldste barn. Jeg står til venstre i blå ullgenser med gamle skibriller og ser mot fotografen. Foran meg står Ditte fremoverlent på ski og ser i kamera. Til høyre er det to barn i vinterdress på ski, hvor barnet helt til høyre er i ferd med å ta sats. Jenta står imellom lillebroren sin og moren sin, og ser på noe forut horisonten.

Kjære medlemmer

Nå som jeg sitter og skriver dette er klokken snart åtte på kvelden, og solen skinner fortsatt over Drammen by og Drammensfjorden.

For meg konkurrerer våren med sommeren om å være mine favorittårstider, det er så fantastisk deilig hvor mye lysere dagene blir spesielt etter å ha stilt klokken til sommertid.

Vi har hatt en seig vinter i år, med temperaturer ned til 27 minus i Drammen så nå

er det ekstra godt med isfrie fortau og lyse kvelder.

I påsken gikk jeg på ski, noe som ikke skjer altfor ofte! Vi var nemlig på hyttetur på Hardangervidda, og med fire barn som er glad i å prøve ut alle mulige former for idrett må han pappa henge med så langt han klarer. Heldigvis har barna en mor som ser godt og har balansen i orden som kan ta seg av de mest hasardiøse utfluktene ungene vil begi seg ut på. Det er moro med ski, men som jeg konkluderte med – det er begrenset hvor gøy det er til slutt etter det har blitt veldig mange knall og fall.

I LSHDB styrer Karin skuta med stø kurs, i samarbeid med Åshild og resten av styret. Daglig leder har også et tett samarbeid med FNDB, noe som gleder meg stort og jeg ser frem til enda tettere bånd mellom organisasjonene for døvblinde. Sammen er vi sterke!

Fortsatt er et av de store temaene NAV og utfordringene med å få nok tolker og tolk- ledsagere.

Her kommer en viktig beskjed til deg som leser: Vi må alle bestille tolk til hver eneste anledning!

Dette må vi gjøre, selv om flere gir uttrykk for at det ikke er verdt å legge inn en bestilling når man er sikker på at denne ikke blir imøtekommet.

Alle bestillinger som ikke dekkes blir nemlig registrert i NAV sine statistikker, og det er nettopp derfor er det så viktig å alltid legge inn bestilling!

I sommer er det igjen duket for sommer- treff, denne gang i Fredrikstad. Komiteen for barn- og ungdomsaktiviteter er i full sving med programmet har jeg fått med meg, i tillegg til at det jobbes med andre

spennende punkter på agendaen for alle deltakere i sommertreffet.

I Fredrikstad finner vi også Gamlebyen som alene i seg selv er verdt en tur til denne byen sør i Østfold. Jeg håper at alle som tar turen hit i sommer bruker minst en dag i Gamlebyen. Husk også at Byfergene i byen er gratis for alle slik at det er enkelt å komme seg raskt rundt i Fredrikstad.

For de av dere som kjenner meg, så er jeg særdeles glad i samferdsel og spesielt jernbanen, hvor jeg også jobber for Bane NOR. Siden flere av leserne av dette bladet reiser til Fredrikstad i år, må jeg benytte sjansen til å tipse om Gamlebyen Modelljernbanesenter hvor dere får muligheten til å oppleve flere kilometer med jernbane i skala 1:87. Den er omkranset av landskap og bygninger i liten målestokk. Ikke nøl med å ta turen, dere kommer neppe til å angre!

Til sist vil jeg minne om at selv om det finnes mørke skyer i horisonten i det interessepolitiske arbeidet for mennesker med funksjonsnedsettelse i Norge, så går vi mot lysere tider ettersom sommeren nærmer seg. Det kan gi oss ny energi.

Jeg håper at alle får tid til å ta en pust i bakken, og at du nyter dagene som kommer.

Med vennlig hilsen
Ståle Hatlelid
Styremedlem LSHDB

INFORMASJON OM LSHDB SITT SOMMERTREFF

Skrevet av Karin Andvig

LSHDB sitt sommertreff, landsmøte og likepersonskurs avholdes 24. – 30. juni 2024, i Fredrikstad på Scandic City.

LSHDB ønsker alle våre medlemmer hjertelig velkommen til sommertreffet vårt. Vi bestiller hotell for alle påmeldte og reserverer rom til tolkene.

PROGRAM:

Mandag 24. juni: lunsj og middag er inkludert. Informasjonsmøte om ettermiddagen.

Landsmøtet holdes tirsdag 25. juni kl. 09.00.

Likepersonskurs avholdes torsdag og fredag.

Temaet er: «Hva kan vi bruke den taktile sansen til, del 1».

Det blir en felles utflukt onsdag 26. juni.

Avreise blir søndag 30. juni, etter frokost.

REISE OG PRIS:

LSHDB dekker reise på billigste måte! Det vil si at vi ikke dekker privatbil, heller ikke taxi.

Også i år er det ingen egenandel for medlemmer under 18 år.

Egenandel voksne: kr 3000 for hele oppholdet eller 500 pr. døgn. Samme egen-

andel for ektefelle eller samboer som er støtte medlem.

Enkeltromstillegg kr 200 per døgn. Kontoret er behjelpelig med å finne noen å dele rom med.

Din medlemskontingent for 2024 må være betalt.

Bestill tolk raskt. Vi mottar tolkenes navn fra tolketjenesten.

Påmeldingsfristen er nå ute.

Har du spørsmål, ta kontakt med kontoret torsdag eller fredag.

Send sms til 99649422 eller epost: kontor@lshdb.no

Husk å gi beskjed om hvilke dager dere skal være til stede på sommertreffet, slik at LSHDB slipper unødvendige hotellutgifter.

Vi ønsker alle hjertelig velkommen til Scandic City Fredrikstad

Med vennlig hilsen,
Karin Andvig
Daglig leder for LSHDB

BESØK TIL MUNCH MUSEET

Skrevet av Sissel H. Markhus

Distriktslaget LSHDB Oslo/Akershus og Østfold besøkte Munch museet fredag 1. mars med en guide som fortalte oss om museet og Munch sitt liv.

Omvisningen vi fikk varte i 1,5 time, og i løpet av den tiden fikk vi mye påfyll av både spennende historie om kunstneren, i tillegg til å se mange flotte verk av ham.

Munchmuseet ble bygget i 2020 og er markedsført som MUNCH. Dette kunstmuseet ligger rett ved vannkanten, i

Bjørvika i Oslo, og ble etablert for å stille frem verkene til den kjente kunstneren Edvard Munch. Museet inneholder kunstneren sine etterlatte arbeider som han testamenterte til Oslo kommune i 1940.

Verkene hans ble først utstilt i museumsbygningen som lå på Tøyen, og der åpnet dørene for publikum allerede i 1963. Dette var hundre år etter maleren og grafikerens sin fødsel.

OM MUNCH

Hvem var egentlig denne kjente kunstneren som vi er så stolte av i Norge? Edvard Munch ble født den 12. desember i 1863. Som barn var han ofte syk og han fikk derfor undervisning hjemme. Dette ga ham frihet til å dyrke det han likte aller best – å tegne.

Munch var en aktiv kunstner gjennom mer enn seksti år, fra han debuterte i 1880-årene og helt frem til sin død i 1944. Han var en del av kunstretningen kalt symbolismen, som tok sted på 1890-tallet, og han var også en foregangsfigur for den ekspresjonistiske kunsten fra begynnelsen av 1900-tallet.

I dag er Edvard Munch er en av Norges mest kjente kunstnere, og er også kjent internasjonalt. Gjennom livet sitt lagde han flere verker, både malerier og trykk, hvor rundt 80 av dem faktisk er selvportretter. Ett av dem ser du på neste side.

Malerier som dere kanskje har hørt om er Skrik, Vampyr, Pubertet og Madonna. Men etter hvert begynner også maleren å lage litografi og grafikk, noe som gir ham stor frihet til å eksperimentere, og som også gjør det mulig å produsere kunst i større opplag. Særlig Madonna ble en bestselger, og det finnes i dag flere hundre grafiske eksemplarer av motivet.

Men arbeidene han gjorde handlet om langt mer enn profitt. Munch endret nemlig trykkplatene underveis, slik at motivene også endret seg. Slik ble grafikken nok en kilde til kunstnerisk utvikling hos Munch.

I 1940 invaderer tyske tropper Norge. Munch er bekymret for hva som vil skje med bildene han har stående på

eiendommen, og bestemmer seg for å testamentere mesteparten av boet og arbeidene sine til Oslo kommune.

I løpet av sitt arbeidsliv som kunstner bodde han på Ekely i Oslo. Hans dødsårsak er like enkel som den er tragisk, han utviklet en forkjølelse som deretter utviklet seg til bronkitt og etter hvert lungebetennelse. Til slutt klarte ikke lenger Munch å komme seg ut av sengen. I sitt kunstnerhjem på Ekely pustet han ut for siste gang, 23. januar 1944. Han var da 80 år gammel.

TILBAKE TIL OSS

Etter omvisningen gikk vi fritt rundt på museet og tittet på alle de små og store maleriene, noen av dem dekket hele vegger. Etterpå gikk vi opp til museets toppetasje, hvor vi spiste deilig lunsj med en fin utsikt utover Oslofjorden.

Alt i alt var det en spennende og veldig fin dag på besøk til Munch museet!

Hilsen styret i distriktslaget LSHDB
Oslo/Akershus og Østfold
v/Sissel, Inger Kristin og Helle Heidi

FEIRINGEN AV EN 50-ÅRS JUBILANT OG EN INSPIRERENDE ATLET

Innspill fra Eva Stormorken,

basert på talene til Rune og Eva, samt
Bedir sin beskrivelse av hans store dag

Bedir Yiyit markerte sitt 50-årsjubileum den 15. desember i Moss, omgitt av nære venner, familie, kollegaer og idrettskamerater. Jubileet ble avholdt i lyse lokaler på Vannsjø båtforening. Med 35 dedikerte gjester ble kvelden en hyllest til en ekstraordinær mann og hans bemerkelsesverdige liv. Det var flere taler som ble holdt, blant annet fra Eva Storkmoen og Rune Holtze Jensen.

Som en gratulasjon til Bedir fra LSHDB, og hyllest til den både omtenkssomme og inspirerende atleten han er, vil vi dele noen utdrag fra de varme og beskrivende ordene i Eva og Rune sine taler, med våre lesere.

FRA EVA STORKMOEN:

Eva Stormorken delte hjertelige ord om Bedirs urokkelige karakter og inspirerende holdning. Hun startet talen med en takk og fulgte deretter blant annet med en liste over egenskaper ved Bedir, som vi nok alle kan si oss enige i:

«Takk for at jeg ble invitert til å feire denne bursdagen med deg, dine venner, treningskompiser, tolker, ledsagere og din familie!

Sett fra mitt perspektiv, har jeg har lært følgende om deg:

Som person er du en snill, varm og omtenkssom person.

Høflig, dannet og veloppdragen
Gjestfri og inkluderende

En flink kokk som lager god mat

Samvittighetsfull

Ærlig og redelig

Løsningsorientert

Har stort pågangsmot

Ambisiøs

Er bestemt

Gir deg aldri

Andre trekk ved deg er at:

Du vet hva du vil

Sier fra om hva du mener

Er svært lærevillig

God samarbeidspartner

Du ser muligheter som andre kanskje ikke

ser, og stoppes ikke av hindringer på veien. Hvis du vil nå et mål, jobber steinhardt for å nå det. Du er ekstremt treningsvillig. Du er veldig bestemt hvis det er noe du har satt deg fore å gjøre eller oppnå. Du har klart å mobilisere mange frivillige og profesjonelle hjelpere slik at du kan delta i fysisk trening, gjennomføre konkurranser og delta på treningsleire både i Norge og i utlandet.»

Eva fortsatte i sin tale med å fremheve Bedirs mange bragder, men også hans engasjement for at andre i samme situasjon skal få oppleve mestringen det er å delta i idrett. Hun minnet alle om Bedirs fantastiske innsats i ulike konkurranser og viktigheten av hans rolle som en inspirasjon for andre:

«Du har vært en pådriver og frontfigur for Achilles International of Norway i en årrekke.»

«Du har hjulpet mange andre likesinnede med å få bedre fysisk og mental helse ved å engasjere dem i trening og konkurranser, og dermed vært et meget godt forbilde. Du har også klart å få penger til å finansiere tiltak som kan gjøre likesinnede i bedre fysisk og mental form.(...) Dette er faktisk et helsefremmende tiltak som kan redusere risikoen for å bli sosialt isolert og dermed øke livskvaliteten.»

Eva rundet av sin tale med å minne om, og takke for støtten fra de mange personene, intuisjonene, støttespillerne og ikke minst familien til Bedir, som alle fortjener en skål.

FRA RUNE HOLTZE JENSEN:

Rune Holtze Jensen delte også den store dagen, og hadde varme ord om Bedir i sin tale. De har delt mange øyeblikk sammen, og utviklet et godt vennskap. Rune delte også morsomme anekdoter fra deres

deltakelse i ganske ekstreme konkurranser sammen:

"Gjennom sitt engasjement har Bedir ikke bare vist oss hva som er mulig, men også hva som er mulig å oppnå gjennom viljestyrke og samhold."

"Bedir er en sann inspirasjon for oss alle, en person hvis prestasjoner ikke bare har vært bemerkelsesverdige, men grense-sprengende."

Rune delte også personlige erfaringer som venn og ledsager, noe som ga et innblikk i deres sterke bånd. Rune delte en rekke meritter fra hva Bedir her gjennomført, fra birkebeinerrittet til ekstrem triathlon. Han beskrev også Bedirs vilje til å overvinne utfordringer:

"I forbindelse med Berlin Marathon i 2022 hadde du et ønske om å ha en fartstid som ville gi en forventet sluttid på mellom 4 timer og 10 minutter og 4 timer og 15 minutter. Vi kom inn på tiden 3 timer, 59 minutter og 26 sekunder. Det er faktisk under 4 timer!"

Med humor fortalte Rune flere historier, og påpekte at det er bra at Bedir av og til trenger hjelpemidler som for eksempel tandemsykkel, ellers ville de andre i konkurransen slitt. Rune takket for at Bedir har passet på at han må holde seg i form som ledsager på all denne galskapen og innrømte at han av og til har beskrevet litt kortere bakker enn det det egentlig har vært for at Bedir skal stå på litt ekstra.

FEIRINGEN

Feiringen av Bedir Yiyits 50-årsjubileum var en kveld fylt med glede og takknemlighet for en eksepsjonell mann. Det ble servert mange ulike både kalde og varme retter, og i ekte tyrkisk ånd, ble det selvfølgelig tyrkisk folkedans.

Til og med jubilaranten danset på ett bein!

Jubilaranten selv ønsker å takke alle som gratulerte meg på sosiale medier, med meldinger og telefoner. Og en stor takk til alle talene, og til alle som jeg fikk gaver og blomster fra.

Det ble en flott feiring!

Øverst er det et nærbilde av pilot Alf Wilhelmsen og Bedir Yiyit, der de to sitter på tandemsykkelen.

I midten er bilde av Bedir og hans ledsager i gule skjorter, etter endt løp.

Nederst er bilde av Eva Storkmoen som smiler til kameraet, initiativtaker til denne hyllesten i SynHør bladet i anledning Bedir sitt jubileum.

RIDDERUKEN PÅ BEITOSTØLEN

Skrevet av Bedir Yiyit

I år feirer Ridderrennet sitt 60-års-jubileum, og jeg var selvsagt med. Det ble en uke fylt med uforglemmelige øyeblikk, samhold og vintersportglede.

Fra søndag 10. mars til søndag 17. mars har deltakere, ledsagere og samarbeidspartnere samlet seg på Beitostølen for å delta i denne fantastiske vintersportuken. Her skal du får noen av høydepunktene fra Ridderuka 2024.

Nesten 12 døvblinde deltakere har vært med på Ridderrennet, ledsaget av sine tolker og ledsagere. Dette viser mangfoldet som Ridderrennet fremmer. Gjennom uken har det vært en rekke aktiviteter, inkludert skiskyting, langrenn, slalom, snowboard og hundekjøring.

Uansett ferdighetsnivå har alle funnet noe å glede seg over, men jeg må innrømme at jeg ikke prøvde meg på alle aktivitetene.

På ettermiddagen har det vært sosiale initiativer som konserter og prisutdeling. Dette ga oss muligheten til å treffe andre, og påfyll av gøy også på kvelden.

Ridderrennet tiltrekker seg deltakere fra flere land, og det er inspirerende å se at mennesker fra ulike kulturer og bakgrunner samles for å dele lidenskapen for vintersport. En spesiell deltaker, Charlie, har fanget alles hjerter. Han fyller

103 år neste uke, og hans deltakelse er et levende bevis på at alder ikke er en hindring for å delta og nyte livet i aktivitet på vinteren.

I anledning jubileet, kom Kronprins Haakon til Ridderrennet. Han holdt åpningstale og viste sin støtte til arrangementet. Kronprinsen ledsaget til og med en av deltagerne, og delte ut medaljer ved målstreken. Det var flott at han kunne delta på jubileet til Ridderuka.

Ridderrennet er ikke bare en sportsuke, men også et samfunn av frivillige. Lions, Norges idrettshøyskole, militæret og kongens garde og flere frivillige har bidratt til å gjøre arrangementet mulig. Folk kommer tilbake år etter år, og nye deltakere blir ønsket velkommen med åpne armer. Dette fellesskapet er med på å gjøre Ridderrennet til så mye mer enn bare fokus på sport, selv om jeg selvsagt er veldig glad i selve aktivitetene også.

Jeg ser frem til mange flere Ridderrenn, måtte det bli minst 60 år til!

Samtidig håper jeg at dere som enda ikke har vært der, blir inspirert og blir med oss til Beitostølen neste år!

Ressurskontorets informasjonsspalte

Skrevet av Lene Karin Mittet

Hei alle sammen!

Det er vår i lufta, endelig!

Og jammen er det godt og etterlengtet. Hos oss merker vi også at våren er en litt roligere periode.

I år som i fjor, har vi merket at det kommer inn færre saker, både fra døvblinde selv og fra tolkeområdene rundt om i landet. Selv om det i seg selv kan være et positivt tegn, vil vi likevel oppfordre dere til å ta kontakt om ting dere lurer på som vi kanskje kan være behjelpelig med å svare på.

Litt om arbeidet på ressurskontoret: I rolige tider jobber vi med de store punktene på den årlige agendaen. Vi går gjennom rutineene for å se om de er dekkende nok og tydelig nok. Vi jobber med informasjonsarbeid og samarbeider med våre samarbeidspartnere, både internt og eksternt.

Det har vært en gjennomgang av akuttvakt

tolk. Under følger en oppsummering av tilbudet.

For personer med kombinert syns - og hørselsnedsettelse vil vi anbefale å tenke gjennom hvordan akutte tolketjenester best kan løses. For mange døvblinde vil det, i en akutt situasjon, være raskere å motta tjenester fra kommunen, i tillegg til tolke- og ledsagertjenester.

Dette arbeidet skal vi fortsette å diskutere i samarbeidsmøter med brukerorganisasjonene LSHDB og FNDB.

Akutt behov for tolk for døve, døvblinde og hørselshemmede:

Tolketjenesten ved NAV Hjelpemiddel-sentral har en beredskap ved akutte behov for tolk.

Nummeret er 99 48 18 10 ved akutt behov for tolk for døve, hørselshemmede og døvblinde.

Behovet regnes som akutt når det å vente til neste virkedag får urimelig store konsekvenser for deg.

Du kan ringe, sende sms eller ha video-samtale. Dette telefonnummeret kan du benytte hele døgnet.

Akutte situasjoner kan oppstå ved for eksempel: sykdom, ulykke og skade, brann, kontakt med politiet.

Tjenesten kan brukes av alle, enten du er döv, døvblind eller hørselshemmet, eller om du skal ha en samtale med en som er det. Akuttvakt vil prøve å finne en tolkeløsning som er tilpasset situasjonen. Det kan bety tolking via skjerm eller oppmøtetolk. Vakten vil også kunne veilede over telefon der det ikke er mulig eller hensiktsmessig å skaffe tolk.

Det er vanskelig å lage en liste over hva som skal defineres som akutte tolkebehov. Det må derfor være dialog mellom innringer og akuttvakta om behovet. Dette er med å avgjøre om det blir en akutt tolkeutrykning.

Vårt neste samarbeidsmøte med LSHDB og FNDB blir den 15.mai i LSHDB sine lokaler i Oslo.

Vi ser viktigheten av å ha god

samhandling med brukerorganisasjonene. På samarbeidsmøtene diskuterer vi saker som omhandler dere medlemmer, dialogen mellom NAV Hjelpemidler og Tilrettelegging – brukere – brukerorganisasjoner og andre bestillere av våre tjenester.

Blant annet diskutertes rutiner ved brannvarsling og evakuering på hotell ved større arrangementer hvor majoriteten av hotellgjestene har et kombinert sansetap. Dette anbefaler vi også at dere medlemmer diskuterer med deres organisasjoner.

Det var alt for denne gang og vi minner om at dere bare må ta kontakt på mail eller telefon om dere har noen spørsmål omkring tolking og ledsaging, lovverk, vedtak på tolk-ledsager eller annet.

Ha en fin vår så lenge!

**Med vennlig hilsen
Lene Karin Mittet
Ressurskontoret for tolke- og ledsager-tjenester, Nav Tolketjeneste Vest- Viken.**

ÅRSBERETNINGER

LSHDB ROGALAND

Under følger en oppsummering av LSHDB Rogaland sin årsberetning.

Nøkkeltall for 2023

Medlemskap: Totalt 18 medlemmer, fordelt på hovedmedlemmer, familiemedlemmer og støtte-medlemmer.

Inntekter: Grasrotandelen bidro med kr 1.916,27 i løpet av året.

Nåværende Styre:

Styreleder: Erling Kvalsund

Styremedlem: Bjarte Bø-Sande

Styremedlem: Aud Kristin Røstad

Regnskapsfører: Erling Kvalsund

Aktiviteter i 2023

Vi har vært på bant annet likepersonskurs, fellesjulebord og deltakelse på ulike tegnspråkdager.

Styrets deltakelse på kurs og foredrag for å styrke foreningens arbeid. Fast tegnspråkscafé hver torsdag som en arena for sosialt samvær.

Forslag og valg for 2024

Årsmøtet i februar 2024 vil behandle årsregnskapet for 2023, budsjettet for 2024 og eventuelle innkomne forslag, inkludert valg av nytt styre.

Valg: Det vil bli valgt ny styreleder, styremedlemmer, regnskapsfører, samt annet ansvar.

Vi ser frem til et spennende og aktivt år i 2024, og oppfordrer alle medlemmer til å delta aktivt i foreningens virksomhet.

LSHDB TELEMARKE

Under følger en oppsummering av LSHDB Telemark sin årsberetning.

Nøkkeltall for 2023

Medlemskap: Totalt 22 medlemmer, fordelt på hovedmedlemmer støttemedlemmer.

Årsresultat: -12 478,06 kr

Bankinnskudd: 27 571,79 kr

Nåværende styre (18.2.23 - 17.2.24):

Leder: Odd Paulsen

Styremedlem: Marie Drægni

Styremedlem: Bjørn Egil Hammerlund (støttemedlem)

Aktivitet i 2023

Det har vært gjennomført 2 likepersonskurs i Drammen og Lillestrøm. Sommerstevne i Drammen og julebord i Lillestrøm. Årsmøte med servering av snitter.

Grunnet lav aktivitet, få medlemmer og en alderssammensetning som er preget av mange eldre, foreslås lokallaget å avvikles. Avgjørelse ønskes på årsmøtet. Forslag om at nåværende medlemmer kan gå over til nabo-lokallag.

Forslag for 2024

Styret ønsker årsmøtets avgjørelse om videreføring eller avvikling av foreningen grunnet få medlemmer og alderssammensetning

Vi ser frem til det kommende årsmøtet og diskusjonen om foreningens fremtid. Ditt engasjement og deltakelse er viktig for LSHDB Telemark.

Begge lokallag takker sine medlemmer for innsats og bidrag i løpet av året som har gått!

TIPS

Til våre lesere

FELLESLEGATET FOR DØVE

Felleslegatet har som formål å stimulere døve til aktiv deltakelse i samfunnet.

Dette kan gis som økonomisk støtte til døve, til en organisasjon som arbeider aktivt for døve, eller på annen hensiktsmessig måte.

Søknadsfrister: 15. januar og 15. august.

Spørsmål: info@felleslegatet.no

Søknadskjema:

<https://unifor.no/stiftelser/felleslegatet-for-dove/>

TIPS TIL MEDLEMMER I OSLO OG OMEGN, 28. april

Oslo Open er en taktil og synstolket ateliervandring som finner sted søndag 28. april, kl. 14.00-15.30

På denne turen får du besøke fem svært ulike kunstere og kjenne på materialer og kunstverk. Vi starter på Atelier Kunstnerforbundet, der vi møter billedkunstnerne Thora Dolven Balke, Bendik Bendik og Sarah Kazmi som alle er opp-tatt av språk, kropp og samfunn. Deretter drar vi til Kirkeristen for å besøke to kunsthåndverkere. Anna Talbot lager store smykker inspirert av eventyr, mens Hillevi Huse arbeider med tekstil og hatter.

Turen er tilpasset blinde og svaksynte, men er åpen for alle. Omviser Sindre Lundstrøm og gjør synstolking av kunst, verktøy, materialer og

atelierer på turen.

Turen er gratis!

Meld deg på her:

<https://osloopen.hoopla.no/event/37832275>

Oppmøteplass: Ved inngangen til Kjeld Stubs gate fra Fridtjof Nansens plass

Praktisk informasjon:

Atelier Kunstnerforbundet er i 3. etasje, uten heis. Kirkeristen har terskler og trapper.

Vi kjører taxi fra Kunstnerforbundet til Kirkeristen, Dronningens gate 27.

De som vil kan spasere (800 m).

Spørsmål? Ta kontakt med Frida Rusnak, tlf. 99772534.

OPPDATERING FRA STYRETS ARBEID

Skrevet av Marius Aa. Baade

Som publisert på LSHDB sin facebook-side

Hei alle sammen,

Her kommer litt informasjon om hva sentralstyremedlem Marius Aa. Larsen har vært med å jobbe med det siste halvåret.

Arbeidet startet høsten 2023, der ble det opprettet en innspillsgruppe med representanter fra brukerorganisasjonene.

Gruppen har spilt inn synspunkter til NAV Hjelpemidler og tilrettelegging på hvordan akutte tolkebehov kan løses.

Her følger en kort oppsummering etter arbeidet til innspillsgruppa:
De aller fleste akutte tolkebehov oppstår i situasjoner som handler om helse. De fleste av disse er et behov for å kontakte legevaksentralen. De færreste oppdragene er innenfor kategorien «livsfare», selv om opplevelsen for innringer ofte kan være kritisk.

I 2023 var det behov for akutt tolking i om lag 500 oppdrag.

Oppdragene var fordelt over alle fylker, men det var størst behov på Østlandet.

Her er innspillene:
Nav opprettholder ett nasjonalt telefonnummer for akutte tolkebehov: 99 48 18 10.

Nav akuttvakt for tolketjeneste kan nås med taleanrop, SMS og videoanrop.

Akutte behov på dagtid bestilles hos lokal tolkeformidling. Tolkebrukere KAN også ringe nummeret til akuttvakt på dagtid i akutte situasjoner.

Akutte behov løses raskest med skjerm-tolk. Oppmøtetolk kan være et godt supplement der dette er nødvendig, og skjermtolke kan benyttes i påvente av oppmøtetolk.

Det er vanskelig å lage en liste over hva som skal defineres som akutte tolkebehov. Det må derfor være dialog mellom innringer og akuttvakta om behovet. Dette

er med å avgjøre om det blir en akutt tolkeutrykning.

For personer med kombinert syns - og hørselsnedsettelse vil vi anbefale å tenke gjennom hvordan akutte tolketjenester best kan løses.

For mange døvblinde vil det være raskere i en akutt situasjon å motta tjenester fra kommunen, i tillegg til tolke- og ledsager-tjenester.

Videre drift av akutte tolkebehov tas opp i de ordinære møtepunktene mellom NAV Hjelpemidler og tilrettelegging og bruker-organisasjonene.

Innspillsgruppa avsluttet sitt arbeid i mars 2024.

Så her har dere en liten oppsummering fra oss i LSHDB, og litt innsikt i hvordan vi aktivt jobber for at våre medlemmer skal få best mulige tjenester.

Personene som satt i innspillsgruppa var:

Berit A . Søgård fra NAV hjelpemidler og tilrettelegging

Adriana Fjellaker fra NDF

Marius Aa. Larsen fra LSHDB

Jan Joakimsen fra HLF

Monica Garberg Kolstø fra NAV hjelpemiddelsentral Rogaland

Linda Stadshaug fra NAV hjelpemidler og tilrettelegging.

FRIST FOR INNSENDING AV STOFF TIL

NESTE NUMMER:

01. JUNI (OG GJERNE LITT FØR)

TIL NESTE GANG

28. APRIL

Verdensdagen for sikkerhet og helse på arbeidsplassen

17. MAI

Norges grunnlovsdag og nasjonaldag!

21. MAI

Verdensdagen for kulturelt mangfold

21.-24. MAI

Kurs på Eikholt: Nærpersonkurs, Tid for meg

28.-31. MAI

Kurs på Eikholt: Sanselig mat

Ca 13. JUNI

Neste nummer av SynHør bladet
havner i postkassa

 <p>Birkeland Elektro A.S Støget 74 , 4760 BIRKELAND Tlf. 37 27 61 08</p>	 <p>NorDan Stasjonsveien 46, 4460 MOI Tlf. 51 40 40 00</p>	<p>Norspray AS Maskinveien 10 4033 STAVANGER Tlf. 51 22 07 00</p>
<p>Jacob Friis Ur-Optikk AS Storgata 60 9008 TRØMSØ Tlf. 77 68 31 35</p>	<p>REMA 1000 LIERSTRANDA Tlf. 32 84 94 90</p>	<p>interoptikk <i>Optiker Partner</i> Din leverandør av merkevarer</p> <p>8400 SORTLAND Tlf. 76 12 21 62</p>
<p>Jens Dybendal Gullsmed Optiker Ur Glassmagasin AS Flisa Stormarked 2270 FLISA Tlf. 62 95 15 43</p>	<p>Signo Vivo Andebu Sentrum 1, 3160 ANDEBU Tlf. 33 43 88 00</p>	
<p>— SIDEN 1950 — LAUVLAND OPTIKK Bendisklev 2 4836 ARENDAL Tlf. 37 05 21 21</p>	<p>Brattli Bygg Anders Woie - 90768447</p>	
<p>Specsavers Optikk Erland Hansen AS 3900 PORSGRUNN Tlf. 35 55 16 19</p>	<p>Specsavers Optikk Specsavers Horten Vognmannsgata 5 3187 HORTEN Tlf. 33 80 48 00</p>	
<p>EGGER OPTIKK Storgaten 33, 4370 EGRSUND Tlf. 51 49 07 78</p>	<p>ÅL FOLKEHØYSKOLE OG KURSSENTER FOR DØVE Bakketeigen 51, 3570 ÅL Tlf. 32 08 26 00</p>	
<p>Specsavers Specsavers Skien Herkules Senter Tlf. 35 53 48 90</p>	<p>BRATTVÅG SYNSSENTER Strandgata 7 T: 70 21 60 50 post@brasyn.no</p>	
<p> Karmøy BEGRAVELSESBYRÅ Døgnvakt: 52 81 62 22 Praktisk hjelp og veiledning ved dødsfall og begravelse Dødsannonserne: karmoy.vareminnesider.no</p> <p> <i>Til tjeneste i over 50 år</i> Kløsthaugvegen 21 4270 Åkrehamn karmoybb.no</p>	<p><i>Vi leverer alt av matjord, sand, pukk og grus.</i> HAMAR PUKK&GRUS Rudshøgda Pukkverk as Tlf. 62 55 69 70 eller www.hamarpukkoggrus.no</p>	<p>TAXI 03550 ROMERIKE</p> <p>Kristiansen as BETONGPUMPING · SKIEN Rødmyrsvingen 94 3735 SKIEN Tlf. 901 85 858</p>

RETURADRESSE

LSHDB (Landsforbundet for kombinert
Syns- og Hørselshemmede / Døvblinde),
SKIPPERGATA 33
0154 OSLO

LSHDB
SENTRALSTYRE
2022-2024

FORBUNDSLEDER

Åshild Johansen

NESTLEDER

Kari Kristine Engan

STYREMEDLEMMER

Ståle Hatlelid
Sissel H. Markhus
Marius Aasand Larsen

VARAMEDLEMMER

Ann Kristin Staberg
Dennis Thomassen